

Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica

ORDRE 9/2023, de 5 de maig, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, per la qual s'acorda iniciar el procediment de declaració del Parc Natural la Serra Escalona i la Devesa de Campoamor en els termes municipals d'Orihuela, San Miguel de Salinas i Pilar de la Horadada. [2023/4987]

Situada a la comarca del Baix Segura, la serra d'Escalona i el seu entorn territorial immediat constitueix un àmbit que concentra nombrosos valors ecològics, ambientals i paisatgístics, fins al punt de constituir un dels àmbits més rellevants en el context de la Comunitat Valenciana. Repartida entre els termes municipals de Pilar de la Horadada, Orihuela i San Miguel de Salinas, la serra s'enclava en el marc de la conca neògena de la Mar Menor; un estret cordó constituït per arenisques neògenes constitueix el relleu principal de la serra pròpiament dita, i marca el contrapunt de la devesa de Campoamor, una superfície plana solcada per una xarxa de drenatge notable.

Es tracta d'un territori que, pels seus rellevants valors mediambientals, paisatgístics i culturals, així com, per les potencialitats d'ús públic en relació amb l'estudi, l'ensenyament i el gaudi ordenat del medi natural, té mèrits objectius indiscutibles per a l'habilitació d'una de les figures jurídiques de protecció d'espais naturals establides en els articles del 24 al 27 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana.

La Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana, estableix en el seu article 7, la figura del parc natural com la més indicada per a la protecció d'espais naturals valuosos, de manera compatible amb l'ús sostenible dels recursos naturals en els sectors forestal, ramader, cinegètic, agrícola i de serveis, així com amb l'acompliment d'una important funció social en l'estudi, l'ensenyament i el gaudi ordenat dels valors ambientals i culturals.

Mitjançant l'Ordre 7/2017, de 16 de febrer, de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, s'acorda iniciar el procediment d'elaboració i aprovació del Pla d'ordenació dels recursos naturals, del Pla rector d'ús i gestió i de les Normes de gestió dels espais de la Xarxa Natura 2000 de la serra d'Escalona i el seu entorn.

Mitjançant el Decret 190/2018, de 19 d'octubre, del Consell, es va declarar el paisatge protegit la serra d'Escalona i el seu entorn, i aquest va ser el punt de partida en la protecció d'aquest espai.

El Pla d'ordenació dels recursos naturals (d'ara en avant PORN) de la serra d'Escalona i devesa de Campoamor, iniciat per l'Ordre 7/2017, abans esmentada, proposa, expressament, la tramitació i declaració d'un parc natural en l'àmbit territorial objecte d'aquest decret, que coincideix amb l'àmbit d'aplicació zona I d'alt valor ambiental del document d'ordenació. Aquest àmbit té una extensió de 9.003 hectàrees en els termes municipals d'Orihuela, San Miguel de Salinas i Pilar de la Horadada.

La figura de parc natural és també, especialment, adequada per a la gestió d'aquells espais naturals que, com en el cas de serra d'Escalona i la devesa de Campoamor, es caracteritzen per uns valors ambientals i paisatgístics que s'han configurat històricament en estreta interacció amb l'activitat humana del medi rural.

De conformitat amb tot el que s'ha exposat, és necessari disposar per a la serra d'Escalona i la devesa de Campoamor d'un règim de protecció que, després dels tràmits legalment establits, permet afrontar de manera eficaç els reptes de conservació als quals s'enfronta un espai de la rellevància del qual ens ocupa. En aquest sentit, la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana, estableix la figura de parc natural com a especialment indicada per a la conservació i gestió d'aquest entorn.

D'altra banda, l'article 28 de Llei 11/1994, abans esmentada, articula un règim de protecció preventiva aplicable als àmbits territorials inclosos en el projecte de declaració d'espai protegit, amb caràcter cau-

Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica

ORDEN 9/2023, de 5 de mayo, de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica, por la que se acuerda iniciar el procedimiento de declaración del Parque Natural la Sierra Escalona y la Dehesa de Campoamor en los términos municipales de Orihuela, San Miguel de Salinas y Pilar de la Horadada. [2023/4987]

Situada en la comarca de la Vega Baja, la Sierra Escalona y su entorno territorial inmediato constituye un ámbito que concentra numerosos valores ecológicos, ambientales y paisajísticos, hasta el punto de constituir uno de los ámbitos más relevantes en el contexto de la Comunitat Valenciana. Repartida entre los términos municipales de Pilar de la Horadada, Orihuela y San Miguel de Salinas, la sierra se enclava en el marco de la cuenca neógena del Mar Menor; un estrecho cordón constituido por areniscas neógenas constituye el relieve principal de la sierra propiamente dicha, y marca el contrapunto de la Dehesa de Campoamor, una superficie llana surcada por una notable red de drenaje.

Se trata de un territorio que, por sus relevantes valores medioambientales, paisajísticos y culturales, así como, por sus potencialidades de uso público en relación con el estudio, la enseñanza y el disfrute ordenado del medio natural, reúne méritos objetivos indiscutibles para la habilitación de una de las figuras jurídicas de protección de espacios naturales previstas en los artículos 24 a 27 de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana.

La Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana, establece en su artículo 7, la figura del Parque Natural como la más indicada para la protección de espacios naturales valiosos, de forma compatible con el uso sostenible de los recursos naturales en los sectores forestal, ganadero, cinegético, agrícola y de servicios, así como con el desempeño de una importante función social en el estudio, la enseñanza y el disfrute ordenado de los valores ambientales y culturales.

Mediante la Orden 7/2017, de 16 de febrero, de la Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural, se acuerda iniciar el procedimiento de elaboración y aprobación del Plan de Ordenación de los Recursos Naturales, Plan Rector de Uso y Gestión y Normas de Gestión de los Espacios de la Red Natura 2000 de la Sierra Escalona y su entorno.

Mediante el Decreto 190/2018, de 19 de octubre, del Consell, se declaró el Paisaje Protegido la Sierra Escalona y su entorno y este fue el punto de partida en la protección de este espacio.

El Plan de Ordenación de los Recursos Naturales (en adelante PORN) de la Sierra Escalona y Dehesa de Campoamor, iniciado por la precitada Orden 7/2017 propone, expresamente, la tramitación y declaración de un Parque Natural en el ámbito territorial objeto de este decreto, coincidente con el ámbito de aplicación Zona I de alto valor ambiental del documento de ordenación. Dicho ámbito tiene una extensión de 9.003 hectáreas en los términos municipales de Orihuela, San Miguel de Salinas y Pilar de la Horadada.

La figura de Parque Natural es también, especialmente, adecuada para la gestión de aquellos espacios naturales que, como en el caso de Sierra Escalona y Dehesa de Campoamor, se caracterizan por unos valores ambientales y paisajísticos que se han configurado históricamente en estrecha interacción con la actividad humana del medio rural.

De conformidad con todo lo que se ha expuesto, es necesario disponer para la Sierra Escalona y la Dehesa de Campoamor de un régimen de protección que, después de los trámites legalmente establecidos, permita afrontar de forma eficaz los retos de conservación a los que se enfrenta un espacio de la relevancia del que nos ocupa. En este sentido, la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat Valenciana, de espacios naturales protegidos de la Comunitat Valenciana, prevé la figura de parque natural como especialmente indicada para la conservación y gestión de dicho entorno.

Por otro lado, el artículo 28 de la mencionada Ley 11/1994 articula un régimen de protección preventiva aplicable a los ámbitos territoriales incluidos en el proyecto de declaración de espacio protegido, con carác-

telar, fins a l'aprovació del decret de declaració corresponent. Aquest règim permet habilitar les mesures necessàries per a evitar la deterioració dels valors objecte de protecció durant aquest període. La forma d'aplicació d'aquestes mesures cautelars s'estableix mitjançant un acord del Consell.

Per tot això, en exercici de les competències i atribucions conferides per la Constitució, l'Estatut d'Autonomia i pel conjunt de la legislació ambiental estatal i autonòmica aplicable al cas, és procedent iniciar l'expedient de declaració del parc natural de la serra d'Escalona i el seu entorn, i amb aquesta finalitat,

ORDENE

Article primer

1. S'acorda iniciar el procediment de declaració del parc natural de la serra d'Escalona i la devesa de Campoamor, l'àmbit territorial de la qual figura com a annex a aquesta ordre.

2. Aquest àmbit inicial podrà modificar-se de forma justificada durant el procediment de declaració del parc natural.

Article segon

1. De conformitat amb el que es disposa en l'article 28 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana, durant la tramitació d'aquest procediment no podran realitzar-se, en tot el seu àmbit territorial, actes que suposen una transformació sensible de la realitat física i biològica que dificulten o impossibiliten la declaració de l'espai natural protegit.

2. Les mesures cautelars a què fa referència l'apartat anterior, de conformitat així mateix amb l'article 28 de la Llei 11/1994, abans esmentat, tindran una vigència màxima de tres anys i podran ser complementades i especificades, per a complir millors els objectius, mitjançant un acord del Consell, a proposta de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.

Article tercer

Es faculta la Direcció General de Medi Natural i d'Avaluació Ambiental de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica per a realitzar les actuacions tendents a la declaració del parc natural, amb la tramitació prèvia de l'expedient oportú d'acord amb el procediment legalment establert.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta ordre produirà efectes el mateix dia de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Contra aquest acte, que posa fi a la via administrativa, es pot recórrer, potestativament, en reposició davant la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica en el termini d'un mes, comptador des de l'endemà de la publicació, o impugnar-se directament davant l'ordre jurisdiccional per mitjà de la interposició d'un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana en el termini de dos mesos, de conformitat amb el que es disposa en els articles 123 i 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

València, 5 de maig de 2023

La consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural,
Emergència Climàtica i Transició Ecològica,
ISAURA NAVARRO CASILLAS

ter cautelar, hasta la aprobación del correspondiente decreto de declaración. Este régimen permite habilitar las medidas necesarias para evitar el deterioro de los valores objeto de protección durante este período. La forma de aplicación de estas medidas cautelares se establece mediante un acuerdo del Consell.

Por todo ello, en ejercicio de las competencias y atribuciones conferidas por la Constitución, el Estatuto de Autonomía y el conjunto de la legislación ambiental estatal y autonómica aplicable al caso, procede iniciar el expediente de declaración del parque natural de la Sierra Escalona y su entorno, y al efecto,

ORDENO

Artículo primero

1. Se acuerda iniciar el procedimiento de declaración del parque natural de la Sierra Escalona y la Dehesa de Campoamor, cuyo ámbito territorial figura como anexo a la presente orden.

2. Este ámbito inicial podrá modificarse de forma justificada durante el procedimiento de declaración del parque natural.

Artículo segundo

1. De conformidad con lo dispuesto en el artículo 28 de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de espacios naturales protegidos de la Comunitat Valenciana, durante la tramitación de este procedimiento, no podrán realizarse en todo su ámbito territorial actos que supongan una transformación sensible de la realidad física y biológica que dificulten o imposibiliten la declaración del espacio natural protegido.

2. Las medidas cautelares a que hace referencia el anterior apartado, de conformidad así mismo con el mencionado artículo 28 de la Ley 11/1994, tendrán una vigencia máxima de tres años y podrán ser complementadas y especificadas, para un mejor cumplimiento de sus objetivos, mediante acuerdo del Consell, a propuesta de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica.

Artículo tercero

Se faculta a la Dirección General de Medio Natural y de Evaluación Ambiental de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica, para realizar las actuaciones tendientes a la declaración del parque natural, previa tramitación del expediente oportuno de acuerdo con el procedimiento legalmente previsto.

DISPOSICIÓN FINAL

La presente orden producirá efectos el mismo día de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Este acto, que pone fin a la vía administrativa, se puede recurrir, potestativamente, en reposición ante la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica en el plazo de un mes, a contar desde el día siguiente de su publicación, o impugnarse directamente ante el orden jurisdiccional por medio de la interposición de recurso contencioso-administrativo ante la Sala de lo contencioso administrativo del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana en el plazo de dos meses, de conformidad con lo dispuesto en los artículos 123 y 124 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, de régimen jurídico de las administraciones públicas y del procedimiento administrativo común.

València, 5 de mayo de 2023

La consellera de Agricultura, Desarrollo Rural,
Emergencia Climática y Transición Ecológica,
ISAURA NAVARRO CASILLAS

ANNEX I. Cartografia de l'àmbit territorial del Parc Natural de la Sierra de Escalona i la Dehesa de Campoamor
 ANEXO I. Cartografía del ámbito territorial del Parque Natural de la Sierra de Escalona y la Dehesa de Campoamor

